

Motion till riksdagen 2019/20:408

av **Solveig Zander (C)**

Bättre och fler närproducerade måltider i äldreomsorgen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten till bättre måltider för äldre och mer närproducerade livsmedel i den offentliga maten genom ett måltidslyft och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

På äldre dagar är det särskilt viktigt med bra och näringsrika måltider. Detta för att bland annat förebygga ohälsa, undernäring, sjukdomar, fallskador och ett ökat behov av vård. Bra måltider är dessutom av stor vikt för livskvalitet och självbestämmande på äldre dagar. Att satsa på bra måltider för äldre är därmed även positivt ur ett samhälls-ekonomiskt perspektiv.

Trots det hör vi på flera håll talas om kalla och tråkiga matlådor inom hemtjänsten, äldre som tvingas äta ensamma, att äldre inte har möjlighet att välja mellan olika rätter eller om i det närmaste oaptitlig mat som serveras inom omsorgen. Samtidigt ska det understrykas att det finns kommuner runt om i landet som arbetar aktivt i frågan, har dietister och en välgenomtänkt strategi för bättre äldremåltider.

Arbetet för bättre äldremåltider behöver tas på större allvar. Livsmedelsverket rekommenderar bland annat att måltiderna inom äldreomsorgen lägger fokus på äldres individuella behov och önskemål, inflytande, trivsam miljö, måltidssällskap, matkvalitet och mellanmål. För att detta ska kunna uppnås är det viktigt att fler kommuner satsar på att ge äldre möjligheten inte bara till bättre måltider och livskvalitet utan också till mer inflytande över sina måltider. Det kan handla om att anställa dietister, ta in fler leverantörer av maten inom hemtjänsten och att arbeta strategiskt för att förebygga ohälsa och undernäring. Det kan därför i sammanhanget behövas ekonomiska morötter för att kommuner ska börja satsa på bättre äldremåltider.

För att maten i det offentliga ska förbättras är det avgörande att offentliga upphandlingar lägger större vikt vid kvalitet än vad som ofta sker idag. Ungefär hälften av maten som serveras i det offentliga är importerad. Ofta tas vid upphandlingar större hänsyn till pris än kvalitet, djurskydd och miljö. Det är inte rimligt att det offentliga ställer stränga krav på landets livsmedelsproducenter när det offentligas egna upphandlingar sedan inte lever upp till samma kravnivå. Maten som serveras i det offentliga bör i större utsträckning sträva efter att vara närproducerad. Det ger möjligheter inte bara till bättre kvalitet på maten i det offentliga utan också till företagande och jobb runt om i landet.

För de kommuner som vill arbeta aktivt med en kombination av bättre äldremåltider och mer närproducerade livsmedel i den offentliga maten bör det övervägas att kunna premieras ekonomiskt genom ett måltidslyft i form av ett statligt stimulansbidrag för att utveckla måltidskvaliteten.

Solveig Zander (C)